

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเที่ยว*

LEGAL MEASURES TO PREVENT MONEY LAUNDERING THROUGH TRAVEL BUSINESS

ณัฐวัตร ตันสิริเสถียร, รัฐชญา ฤาแรง

Nattwan Tunsirisathan, Radchada Lurang

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University

Corresponding Author E-mail: Trangtrader@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี คำพิพากษากฎีกา 2. ศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย 3. เปรียบเทียบกฎหมายการฟอกเงิน นำมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเที่ยว ของต่างประเทศที่มีความเหมาะสม มาปรับใช้กับกฎหมายไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษาเอกสารจากตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของไทยและของต่างประเทศ มีการจัดทำสนทนากลุ่ม ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 5 คน คือ รองนายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวสัมพันธ์ไทย-จีน ผู้กำกับ การกลุ่มงานสอบสวน สารวัตรกลุ่มงานคดีปกครองและคดีแพ่ง สำนักกฎหมายและคดีทนายความ และนักวิชาการด้านกฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาขาดมาตรการตรวจสอบเชิงลึกจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกรณีชาวต่างชาติใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพรางหรือนอมินีที่หน่วยงานของรัฐยังขาดความเข้มแข็งในการตรวจสอบผู้ดำเนินการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว การควบคุมกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวที่มีการใช้ตัวแทนอำพรางหรือนอมินี และมาตรการลงโทษผู้ใช้และผู้ถือหุ้นในลักษณะตัวแทนอำพรางหรือนอมินี โดยมีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานของรัฐต้องประสานความร่วมมือในการตรวจสอบเชิงลึกในธุรกิจนำเที่ยว เพิ่มโทษปรับให้มีจำนวนสูงขึ้น และกำหนดโทษสำหรับธุรกิจนำเที่ยวที่ช่วยเหลือคนต่างด้าวโดยการถือหุ้นอำพราง

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย; การป้องกันการฟอกเงิน; ธุรกิจนำเที่ยว

Abstract

Objectives of the research article were: 1. To study theoretical concepts judgment of the Supreme Court, 2. To study facts and legal issues, 3. To study international legal measures, and 3. To compare foreign and Thai laws on money laundering through tourism businesses. to suggest ways to amend the law appropriately. The research method was qualitative research, which studied documents from the law. Academic textbooks, research, electronic media of Thailand and abroad. There was a group discussion accompanied by in-depth interviews. Samples of all 5 people were the Deputy President of the Association of Thai-Chinese Tourism Association, Superintendent (Investigation), Investigation Group. Inspector of Administrative and Civil Litigation Group Office of Law and Attorney Litigation and legal scholars.

The study was found that there were three major problems in this research: the lack of in-depth investigation measures from relevant government agencies in cases where foreigners used Thais as disguised agents or nominees; Government agencies still lacked the strength to inspect operators applying for a tourism business license. Oversight of tourism businesses that used masked agents or nominees and measures to punish users and shareholders in the form of disguised agents or nominees. with the suggestion that Government agencies must coordinate cooperation in in-depth investigations in the tourism industry. increasing the fine to a higher amount and impose penalties for tourism businesses that helped foreigners by holding shares in disguise.

Keywords: Legal Measures; Money Laundering; Travel Business

บทนำ

การฟอกเงิน (Money Laundering) หมายถึง การทำให้เงินที่ได้มาอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตั้งแต่อาชญากรรมประเภทลักขโมยชิงปล้น การทุจริตคอร์รัปชัน ไปจนถึงองค์กรอาชญากรรมที่มีรายได้จากประกอบธุรกิจมืด เช่น ค้ายาเสพติด ค้ามนุษย์ ฯลฯ กลายเป็นเงินถูกกฎหมายเพื่อนำไปจับจ่ายใช้สอยทั่วไป ซึ่งหลายกรณีเป็นปัญหาข้ามพรมแดนเพราะผู้กระทำความผิดมีเครือข่ายอยู่ในหลายประเทศ การฟอกเงินจึงจัดเป็นความผิดร้ายแรงในระดับสากล (แนวหน้า, 2564) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2562 พบคดีที่เกี่ยวกับการฟอกเงินเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19 ต่อปี โดยในปี พ.ศ. 2562 มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 210 คำสั่งรวมมูลค่าการยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากการกระทำ

ความผิด 2,019 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.01 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ปี พ.ศ. 2562 ขณะเดียวกัน การฟอกเงินมีแนวโน้มซับซ้อนและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ถ่ายโอนสินทรัพย์ดิจิทัลแทนเงินสด หรือใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้เกิดการฟอกเงินมากขึ้นหรือรุนแรงขึ้น มากถึงร้อยละ 40 จึงทำให้ยากต่อการป้องกันปราบปรามและยึดทรัพย์ นอกจากนี้ รายงานการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 พบว่า ประเทศไทยยังขาดการประเมินความเสี่ยงด้านฟอกเงินของอาชญากรรมแต่ละประเภทที่มีความเสี่ยงสูง และยังไม่มีการกำหนดนโยบายและมาตรการเชิงป้องกันเกี่ยวกับการฟอกเงินการฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา และเป็นอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างร้ายแรง (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ), 2564) การฟอกเงินมี 3 ขั้นตอนเริ่มจากการนำเงินสดเข้าระบบ ซึ่งอาจเป็นบัญชีธนาคารในต่างประเทศที่มีกฎหมายคุ้มครองความลับลูกค้า ขั้นที่สองคือการกลบเกลื่อนร่องรอย เพื่อให้ไม่สามารถสืบสาวหาแหล่งที่มาของเงินได้ และขั้นตอนสุดท้ายคือนำเงินเข้าสู่กระเป๋าเจ้าของเงินสกปรกที่แท้จริง โดยผ่านฉกหน้าการทำธุรกรรมที่ถูกกฎหมาย (The Momentum, 2563) การฟอกเงินมีหลายช่องทาง แต่งานวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับการฟอกเงินโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว

จากการศึกษาแนวโน้มการฟอกเงินของประเทศไทย กรณีบริษัทนำเที่ยวของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) พบว่า การฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเที่ยวในประเทศไทย มีลักษณะที่แตกต่างจากการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเที่ยวของต่างประเทศ ที่อาชญากรจะใช้ตัวแทนการนำเที่ยวนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เช่น การค้ายาเสพติด การขายอาวุธเถื่อนไปกระจายเข้าบัญชีต่าง ๆ เพื่อทำการโอนเงิน หรือมีการขนเงินสดข้ามประเทศ รวมทั้งมีการพาคนไปเล่นการพนันบังหน้าเพื่อการฟอกเงินรวมถึงการสร้างหลักฐานเท็จในการสั่งซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ แต่ของประเทศไทยจะเป็นคดีของการใช้บริษัททัวร์บังหน้าเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น เปิดบริษัทบังหน้าเพื่อใช้เป็นช่องทางในการฉ้อโกงประชาชน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ), 2564) กรณีคดีของบริษัท อีแอลซี กรุ๊ป จำกัด ที่มีการโฆษณาขายโปรแกรมการท่องเที่ยวต่างประเทศผ่านสื่อออนไลน์ในราคาถูก และมีการจ่ายเงินล่วงหน้ามากกว่า 1-2 ปี แต่เมื่อถึงกำหนดการเดินทางกลับไม่สามารถเดินทางไปได้จนทำให้มีผู้เสียหายได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก (มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค, 2562) และการเปิดบริษัททัวร์โดยอาศัยคนไทยเป็นนอมินี เพื่อเลี่ยงกฎหมายการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว รวมทั้งเพื่อเลี่ยงการเสียภาษี ซึ่งในกรณีหลังนี้จะมีมากกว่า กรณีเปิดบริษัทนำเที่ยวที่เพื่อฟอกเงินโดยการฉ้อโกงประชาชน ดังนั้นในประเด็นนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับประเด็นการลงโทษผู้ใช้และผู้ถือหุ้นในลักษณะตัวแทนอำพราง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีบทลงโทษผู้ใช้และผู้ถือหุ้นในลักษณะตัวแทน

อำพราง โดยจะศึกษาในส่วนของบทลงโทษตามพระราชบัญญัตินำเข้าเทียมและมัลแวร์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในเรื่องการควบคุมการจัดตั้งบริษัทและการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้าเทียม การควบคุมกำกับดูแลธุรกิจนำเข้าเทียมที่มีการใช้ตัวแทนอำพรางหรือนอมินี และมาตรการลงโทษผู้ใช้และผู้ถือหุ้นในลักษณะตัวแทนอำพรางหรือนอมินี เพื่อหาความเชื่อมโยงของการใช้ธุรกิจนำเข้าเทียมเพื่อการฟอกเงิน โดยศึกษากฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.), 2563) เกี่ยวกับการฟอกเงิน กฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับการฟอกเงินและกำกับดูแลธุรกิจนำเข้าเทียม และศึกษากฎหมายของประเทศไทยในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังที่ได้กล่าวมา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้าเทียม ของประเทศไทย ของต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาล มาตรการทางกฎหมาย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเกี่ยวกับ การฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้าเทียม ของประเทศไทยว่ามีปัญหาอย่างไร และควรแก้ไขอย่างไร
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้าเทียมของ ต่างประเทศว่ามีปัญหาเหมือนราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ถ้ามีแก้ไขอย่างไร ถ้าไม่มีเป็นเพราะเหตุใด
4. เพื่อนำมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้าเทียมของ ต่างประเทศที่มีความเหมาะสม มาปรับใช้กับกฎหมายไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ซึ่งผู้วิจัยในฐานะ ครูผู้สอนและเป็นผู้ดำเนินการวิจัย โดยการวิจัยดังกล่าวเน้นการศึกษาเชิงลึกด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอนเป็นวงจรต่อเนื่องกันของวีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2558)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

จำนวน 5 คน ได้แก่ รองนายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าเทียมสัมพันธ์ไทย-จีน ผู้กำกับการ กลุ่มงานสอบสวน สारวัตรกลุ่มงานคดีปกครองและคดีแพ่ง สำนักกฎหมายและคดี ทุนายความ และนักวิชาการด้านกฎหมาย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกถึงเกี่ยวกับ การฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้าที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ที่ผ่านความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว

3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลในขณะสัมภาษณ์ คือ 1. เครื่องบันทึกภาพและเสียงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครบถ้วน 2. การจดบันทึกขณะและหลังการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจดบันทึกย่อข้อมูลสำคัญ ๆ ในขณะฟัง เกี่ยวกับการแสดงสีหน้า ท่าทาง แล้วนำมาบันทึกรายละเอียดเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งปฐมภูมิ มีการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยปฏิบัติ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยและกระบวนการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เสนอต่อบุคคลคน เจ้าของกิจการและหน่วยงานที่จะเข้าไปขอสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ คือ

4.3.1 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) คือ สัมภาษณ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยเรียงลำดับประเด็นคำถามตามแบบฟอร์มสัมภาษณ์เชิงลึก

4.3.2 บันทึกการสนทนาในกระดาษ เครื่องบันทึกภาพ และเครื่องบันทึกเสียงแหล่งทุติยภูมิ ได้มาจากแหล่งเอกสาร เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านบริษัทนำเข้าของประเทศไทยและของต่างประเทศ ตำรา หนังสือ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาเกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้า

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับ ได้ดังนี้

1. กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System)

1.1 สหรัฐอเมริกา การรายงานและประเมินความเสี่ยงของธุรกิจนำเที่ยวในสหรัฐอเมริกาอยู่ภายใต้ กฎหมาย Bank Secrecy Act กำหนดให้ Travel Agency ถือเป็นสถาบันการเงินเนื่องจากสภาพการประกอบธุรกิจที่ต้องเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า จากการดำเนินธุรกรรมการเงินกับบริษัทสายการบิน โรงแรม และบริษัทประกันภัย ทว่าบริษัทตัวแทนนำเที่ยวไม่จำเป็นต้องตรวจสอบประวัติลูกค้าตามมาตรการป้องกันการฟอกเงินของสหรัฐฯ (AML/CFT obligations) ในระดับเดียวกับธนาคาร แต่ต้องรายงานข้อมูลเมื่อรับเงินสดตั้งแต่ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ ในการให้บริการหรือซื้อขายสินค้า 1 ครั้ง หรือในรอบ 12 เดือนกับลูกค้ารายเดิม ธุรกิจต้องรายงานข้อมูลนี้ภายใน 15 วัน หลังการรับเงินสด โดยสามารถดำเนินการได้ผ่านระบบออนไลน์ ข้อบังคับให้ต้องรายงานเมื่อมีการรับเงินสดมูลค่าสูงเป็นข้อกำหนดของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา ที่บังคับใช้กับธุรกิจการค้าและบริการทุกสาขา หากธุรกิจใดที่ไม่แจ้งข้อมูลการรับเงินสดจะได้รับโทษปรับ 100 เหรียญ ต่อการรับเงินสด 1 ครั้ง และอาจได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หากจงใจแจ้งข้อมูลเท็จ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ), 2564)

1.2 สหราชอาณาจักร สหราชอาณาจักรธุรกิจนำเที่ยวเป็นธุรกิจที่สามารถเปิดได้อย่างเสรีโดยไม่ต้องขอใบอนุญาตจากรัฐบาล แต่ผู้ประกอบการนำเที่ยวที่ต้องการการรับรองความน่าเชื่อถือสามารถขึ้นทะเบียนกับสมาคมผู้ประกอบการท่องเที่ยวประเทศอังกฤษ (Association of British Travel Agents หรือ ABTA) โดยวางเงินค้ำประกันเข้ากองทุนคุ้มครองผู้บริโภคและแสดงกรรมธรรม์ประกันภัยการล้มละลายเพื่อให้ ABTA ออกหนังสือรับรอง ธุรกิจนำเที่ยวในสหราชอาณาจักรจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายฟอกเงิน การสนับสนุนเงินแก่ผู้ก่อการร้าย และการโอนเงิน (The Money Laundering, Terrorist Financing and Transfer of Funds (Information on the Payer) Regulations 2017 - MLR 2017) ก็ต่อเมื่อให้บริการที่ถูกกำกับดูแลภายใต้กฎหมาย MLR 2017 เช่น ธุรกิจนำเที่ยวเป็นผู้ให้แลกเปลี่ยนเงินตราควบคุมการจำหน่ายรายการนำเที่ยวต่างประเทศ เนื่องจากบริการแลกเปลี่ยนเงินตราจัดเป็นบริการด้านการเงิน (Money Business Service) ตามมาตรา 3(1) แห่งกฎหมาย MLR 2017 หรือนำเที่ยวบนเรือสำราญ (Cruise) ที่มีคาสีโนบนเรือ ตามมาตรา 65(2) แห่งกฎหมายการพนัน 2005 (FATF, 2005) ผู้ประกอบการธุรกิจรับแลกเปลี่ยนเงินตรา และคาสีโน จะต้องประเมินความเสี่ยงฟอกเงิน และรายงานข้อมูลแก่หน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจเหล่านั้น โดยหน่วยงานกำกับดูแลแต่ละบริการต้องแจ้งสำนักงานปราบปรามอาชญากรรมแห่งชาติของสหราชอาณาจักร (National Crime Agency - NCA) เมื่อพบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะฟอกเงิน

2. กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย (Civil Law System)

2.1 สาธารณรัฐฝรั่งเศส กำหนดให้บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ โรงแรม และบริษัทบริการรถทัวร์ต้อง ขึ้นทะเบียนตามประมวลกฎหมายการท่องเที่ยวก่อนการดำเนินธุรกิจ สำหรับผู้ประกอบการจำหน่ายรายการนำเที่ยวต้องขึ้นทะเบียนโดยมีการวางเงินค้ำประกันและ

แสดงกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือการสร้างความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินของผู้อื่น แม้ว่าบริษัทนำเที่ยวไม่ได้เป็นธุรกิจที่กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ประมวลกฎหมายการเงิน (Monetary and Financial Code (Code monétaire et financier)) ไม่ได้กำหนดให้ต้องมีหน้าที่รายงานธุรกรรมน่าสงสัยว่าจะฟอกเงินให้กับหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินของสาธารณรัฐฝรั่งเศส (TRACFIN) แต่หน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน (TRACFIN) มีอำนาจตามมาตรา L561-23 (Article L561-23) และมาตรา L561-25 II bis (Article L561-25 II bis) ที่จะเรียกดูข้อมูลรายละเอียดลูกค้าจาก ผู้ให้บริการนำเที่ยวที่พนักงานท่องเที่ยว หรือให้เขายานพาหนะ ซึ่ง TRACFIN สามารถเรียกดูข้อมูลทั้งหมดได้ เช่น วันและเวลาที่ให้บริการ แหล่งที่มา จุดหมายปลายทาง จำนวนกระเป๋าเดินทางหรือสิ่งของที่นำติดตัวมาด้วย เป็นต้น

2.2 กฎหมายของราชอาณาจักรไทย ได้ศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในประเด็นของ มาตรา 26 การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรามาตรา 28 มีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย มาตรา 77 รัฐต้องตรากฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และมาตรา 258 การปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย และได้ศึกษาประกาศพระราชโองการให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ในประเด็นที่เกี่ยวกับการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเที่ยว คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 4.3 สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง พัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไทยกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค เพื่อการเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างประทับใจตลอดการท่องเที่ยวจนเกิดการท่องเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ โดยการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ด้านการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ด้านท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้านท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และด้านท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) หมายความว่า 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในประเด็นความผิดฐานฟอกเงิน และข้อกำหนดเกี่ยวกับอาชีพที่ต้องรายงานความเสี่ยงของการฟอกเงิน พระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 ตามมาตรา 17 ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทุนของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด ต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16

พระราชบัญญัตินี้มีการลงโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 5 แสนบาท สำหรับผู้ที่ประกอบธุรกิจนำเข้าโดยไม่มีใบอนุญาต และมีโทษปรับไม่เกิน 5 แสนบาท สำหรับการประกอบธุรกิจนำเข้าที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว หรือนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ดำเนินการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตั้งไว้ในดัชนีพนธ์ฉบับจำนวน 5 คน เพื่อประกอบการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. รองนายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าสัมพันธ์ไทย-จีน เสนอแนะให้บัญญัติโทษของผู้ใช้และผู้ถือหุ้นในลักษณะตัวแทนอำพรางหรือนอมินีมาเพิ่มไว้ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเข้าและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. 2551

2. ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ เสนอแนะว่า ควรมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่ที่ดูแลธุรกิจนำเข้าด้วย เช่น ในสถานที่ที่มีร้านอาหาร ผับ บาร์ต่าง ๆ เนื่องจากในกลุ่มธุรกิจเหล่านี้จะมีกลุ่มทุนเงินมาเปิดโดยจ้างให้คนไทยเป็นเจ้าของบังหน้า หรือที่เรียกว่านอมินีกันมาก ควรมีการเพิ่มโทษปรับสำหรับผู้กระทำความผิดกฎหมาย เช่น การทำกิจการนำเข้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ผู้ที่เป็นไกด์เถื่อน เป็นต้น และบัญญัติโทษตัวแทนอำพรางหรือนอมินีไว้ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเข้าและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. 2551 ด้วย เพราะเป็นกฎหมายหลักที่ใช้ในการควบคุมธุรกิจท่องเที่ยว

3. สารวัตรกลุ่มงานคดีปกครองและคดีแพ่ง สำนักกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เสนอแนะว่า ควรแก้ไขพระราชบัญญัติธุรกิจนำเข้าและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. 2551 โดยให้อำนาจนายทะเบียนตรวจสอบคุณสมบัติของนิติบุคคลหลังจากที่ได้ใบอนุญาตนำเข้าแล้ว

4. ทนายความ เสนอแนะว่า ให้เพิ่มโทษปรับ และให้อำนาจนายทะเบียนตรวจสอบบริษัทนำเข้าหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตธุรกิจนำเข้าแล้ว

5. นักวิชาการด้านกฎหมาย เสนอแนะว่า ควรเพิ่มเพิ่มโทษปรับในพระราชบัญญัตินำเข้าและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. 2551 และนำโทษตามมาตรา 36 ของกฎหมายพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมาบัญญัติไว้ในกฎหมายท่องเที่ยวด้วย โดยบัญญัติไปเลยว่าหากธุรกิจท่องเที่ยวมีพฤติกรรมหรือดำเนินการในลักษณะนอมินีให้มีโทษเช่นเดียวกับที่กฎหมายของคนต่างด้าวกำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาขาดมาตรการตรวจสอบเชิงลึกจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกรณีชาวต่างชาติใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพรางหรือนอมินี

ก่อนที่นิติบุคคลจะมาขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้าต้องดำเนินการ ขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทนำเข้า กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เสียก่อน ซึ่งด่านนี้จะเป็นด่านแรกในการตรวจสอบบริษัทนำเข้าที่ไปขอจัดตั้งบริษัทนั้นมีลักษณะตัวแทนอำพรางหรือนอมินีหรือไม่ แต่ด้วยกรมธุรกิจการค้ามีนโยบายที่ต้องการอำนวยความสะดวกเรื่องการ

จัดตั้งธุรกิจ เพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดตั้งธุรกิจให้สามารถยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ง่าย สามารถดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทผ่านระบบออนไลน์ หรือการใช้ทนายความหรือนักบัญชีในการตรวจสอบตัวตนของผู้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ทำให้เกิดความหละหลวมในการการตรวจสอบตัวตนผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง จนอาจเป็นช่องว่างทางกฎหมายที่อาชญากรใช้เพื่อจัดตั้งบริษัทมาเกี่ยวข้องเพื่อเป็นกิจการบังหน้าสำหรับการฟอกเงินได้ เช่น คดีเครือข่ายบริษัท ทราเวล ทราเวล จำกัด ที่ผู้กระทำความผิดได้ใช้บัตรประชาชนปลอมในการจัดตั้งนิติบุคคล และยังใช้บัตรประชาชนปลอมในการเปิดบัญชีธนาคารได้อีก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องในการตรวจสอบข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับตัวบุคคล ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจึงต้องทบทวนนโยบายในการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมาเกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบเชิงลึกมากขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้บริษัทที่เกี่ยวข้องถูกนำไปใช้บังหน้าทั้งเพื่อการฟอกเงินและการกระทำความผิดอื่น ๆ

ดังนั้น จึงควรให้หน่วยงานของรัฐคือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรมการท่องเที่ยวประสานความร่วมมือในการตรวจสอบเชิงลึกในธุรกิจนำเที่ยว โดยเฉพาะกรมการท่องเที่ยวที่เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมดูแลธุรกิจนำเที่ยว ต้องปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งและจริงจังโดยร่วมมือกับสมาคมท่องเที่ยวต่าง ๆ ควบคุมดูแลธุรกิจนำเที่ยวมิให้กระทำความผิดกฎหมายการฟอกเงินหรือเพื่อกระทำความผิดอื่น ๆ โดยเฉพาะการควบคุมกรณีการถือหุ้นอำพรางหรือนอมินีในธุรกิจนำเที่ยวให้ลดน้อยลง

2. การควบคุมกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวที่มีการใช้ตัวแทนอำพรางหรือนอมินี

ตามมาตรา 17 ของพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 นี้ จะเห็นได้ว่าการกำหนดการตรวจสอบไว้เพียงการตรวจสอบจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามก่อนการออกใบอนุญาตเท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดมาตรการตรวจสอบเชิงลึกภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจนายทะเบียนตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว ถ้ามีเหตุให้สงสัยว่าบริษัทนำเที่ยวนั้นให้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง หรือกรณีมีการเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคลทำให้คุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่สอดคล้องกฎหมายจะมีก็เพียงแต่กฎกระทรวงแบบรายละเอียดและวิธีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. 2555 ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวประเภทนิติบุคคลต้องแจ้งข้อมูลการแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคลต่อนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน แต่ด้วยกฎกระทรวงดังกล่าวไม่ใช่กฎหมายหลักและไม่มีบทลงโทษ จึงทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวไม่ค่อยปฏิบัติตาม และไม่มีการกำหนดเกี่ยวกับการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงของธุรกิจนำเที่ยวไว้ เพราะส่วนมากการกำกับ

ดูแลตามพระราชบัญญัตินี้จะมุ่งประเด็นเกี่ยวกับมาตรฐานของการให้บริการธุรกิจนำเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้มุ่งเน้น การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยกำหนดให้อาชญากรรมธุรกิจนำเที่ยว บริษัททัวร์ ถือเป็นอาชญากรรมเสี่ยงต่อการฟอกเงิน บริษัทนำเที่ยวจึงต้องรายงานความเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งในสหรัฐอเมริกาจะมีการกฎหมายกำหนดว่า บริษัทนำเที่ยวต้องรายงานข้อมูลเมื่อรับเงินสดตั้งแต่ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ ในการให้บริการหรือซื้อขายสินค้า 1 ครั้ง หรือในรอบ 12 เดือน กับลูกค้า รายเดิม ธุรกิจต้องรายงานข้อมูลนี้ภายใน 15 วัน หลังการรับเงินสด สหราชอาณาจักรกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจรับแลกเปลี่ยนเงินตรา และคาสโน จะต้องประเมินความเสี่ยงฟอกเงิน และรายงานข้อมูลแก่หน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจเหล่านั้น โดยหน่วยงานกำกับดูแลแต่ละบริการต้องแจ้งสำนักงานปราบปรามอาชญากรรมแห่งชาติของสหราชอาณาจักร เมื่อพบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะฟอกเงิน สาธารณรัฐฝรั่งเศส ไม่ได้กำหนดให้ต้องมีหน้าที่รายงานธุรกรรมน่าสงสัยว่าจะฟอกเงินให้กับหน่วยงานข่าวกรองทางการเงินของสาธารณรัฐฝรั่งเศส แต่หน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน มีอำนาจตามมาตรา L561-23 (Article L561-23) และมาตรา L561-25 II bis (Article L561-25 II bis) ที่จะเรียกดูข้อมูลรายละเอียดลูกค้าจาก ผู้ให้บริการนำเที่ยว ที่พนักงานท่องเที่ยว หรือให้เข้ายานพาหนะ ซึ่ง TRACFIN สามารถเรียกดูข้อมูลทั้งหมดได้ เช่น วันเวลาที่ใช้บริการ แหล่งที่มา จุดหมายปลายทาง จำนวนกระเป๋าเดินทางหรือสิ่งของที่นำติดตัวมาด้วย เป็นต้น

ดังนั้นจึงควร แก่ไขตามมาตรา 20 พระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 เกี่ยวกับอำนาจตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตของนายทะเบียน โดยให้นายทะเบียนมีอำนาจตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวกรณีได้รับใบอนุญาตแล้วได้ และหน้าที่ในการรายงานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยเพิ่มเป็นวรรคที่สามและวรรคสี่ว่า หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าธุรกิจนำเที่ยวใด ภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแล้วได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยมีลักษณะให้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง ทำให้คุณสมบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในมาตรา 17 ให้นายทะเบียนเรียกตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นได้ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวแจ้งข้อมูลการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนดังกล่าวต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งเอกสารและหลักฐานแสดงการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนที่รับรองโดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

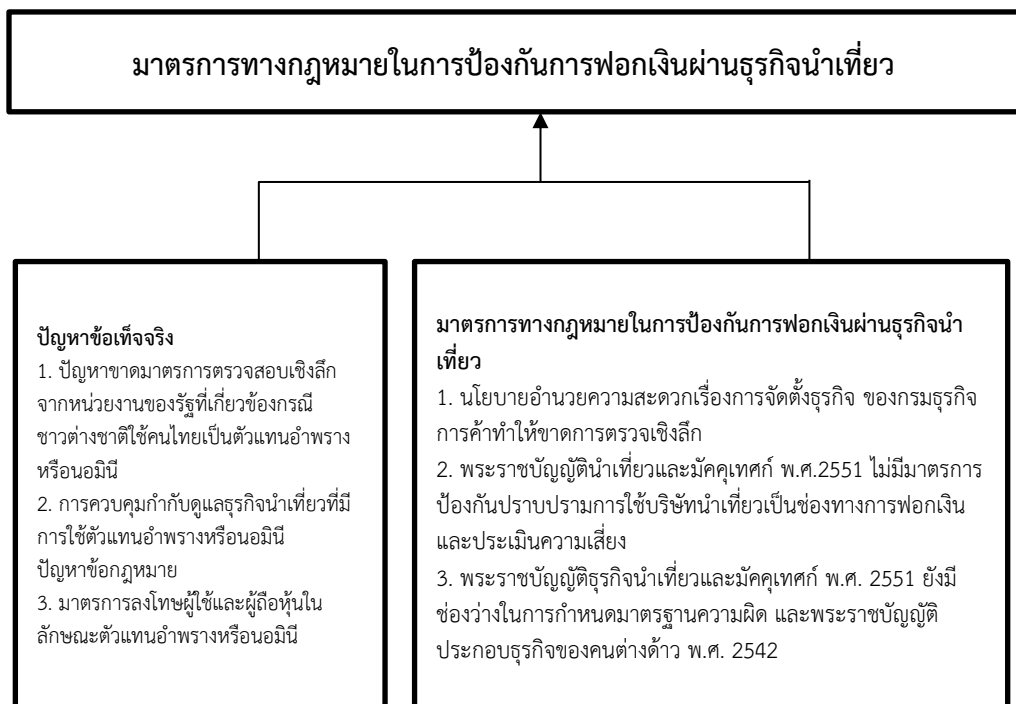
3. มาตรการลงโทษผู้ใช้และผู้ถือหุ้นในลักษณะตัวแทนอำพรางหรืออนินิ

บทลงโทษที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 คือ ถ้าประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยไม่มีใบอนุญาตมีโทษสูงสุด จำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 5 แสน

บาท ถ้าประกอบธุรกิจนำเข้าแล้วทำให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมท้องถิ่น แหล่งท้องถิ่น หรือนักท่องเที่ยว มีโทษปรับไม่เกิน 5 แสนบาท และการประกอบธุรกิจที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือไม่ให้บริการตามที่โฆษณา มีโทษปรับ 5,000-50,000 บาท จากบทลงโทษตามที่กล่าวมานี้ มีความเห็นว่าโทษปรับน้อยเกินไปจึงทำให้ชาวต่างชาติไม่เกรงกลัวกฎหมาย ร่วมมือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายนำเข้าเที่ยวเพราะถ้าถูกจับได้ก็คุ้มกับรายได้ที่จะได้รับ และพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีบทลงโทษ ผู้ถือหุ้นอำพราง (นอมินี) เหมือนที่พระราชบัญญัติประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 36 ได้บัญญัติโทษนิติบุคคลที่ช่วยคนต่างด้าวโดยการถือหุ้นอำพรางว่าจะต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว โดยการเพิ่มโทษไว้เพื่อเป็นการป้องปราม นิติบุคคลในธุรกิจนำเข้าที่จะกระทำการดังกล่าว

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการฟอกเงินผ่านธุรกิจนำเข้าเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานของรัฐ คือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรมการท่องเที่ยวต้องประสานความร่วมมือในการตรวจสอบเชิงลึกในธุรกิจนำเที่ยว โดยเฉพาะกรมการท่องเที่ยวที่เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมดูแลธุรกิจนำเที่ยว ต้องปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งและจริงจังโดยร่วมมือกับสมาคมท่องเที่ยวต่าง ๆ ควบคุมดูแลธุรกิจนำเที่ยวมิให้กระทำความผิดกฎหมายการฟอกเงินหรือเพื่อกระทำความผิดอื่น ๆ โดยเฉพาะการควบคุมกรณีการถือหุ้นอำพรางหรือนอมินีในธุรกิจนำเที่ยวให้ลดน้อยลง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ต้องแก้ไขมาตรา 20 พระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 เกี่ยวกับอำนาจตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตของนายทะเบียน โดยให้นายทะเบียนมีอำนาจตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวกรณีได้รับใบอนุญาตแล้วได้ และหน้าที่ในการรายงานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยเพิ่มเป็นวรรคที่สามและวรรคสี่ ดังนี้

เดิมมาตรา 20 เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแล้วให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอรับใบอนุญาต ในหนังสือแจ้งนั้นให้แจ้งค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและหลักประกันที่ต้องวางไว้ด้วย

เมื่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามอัตรา ที่กำหนดในกฎกระทรวงและวางหลักประกันตามมาตรา 18 ครบถ้วนแล้วให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับชำระค่าธรรมเนียม และหลักประกันนั้น

การกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามวรรคสอง จะกำหนดอัตราที่แตกต่างกันตามประเภทหรือลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวก็ได้

แก้ไขเป็น มาตรา 20 เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแล้วให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอรับใบอนุญาต ในหนังสือแจ้งนั้นให้แจ้งค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและหลักประกันที่ต้องวางไว้ด้วย

เมื่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงและวางหลักประกันตามมาตรา 18 ครบถ้วนแล้วให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับชำระค่าธรรมเนียม และหลักประกันนั้น

หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าธุรกิจนำเที่ยวใด ภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแล้วมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยมีลักษณะให้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง ทำให้คุณสมบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 17 ให้นายทะเบียนเรียกตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นได้

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวแจ้งข้อมูลการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนดังกล่าวต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งเอกสารและหลักฐานแสดงการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนที่รับรองโดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

การกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามวรรคสอง จะกำหนดอัตราที่แตกต่างกันตามประเภทหรือลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวก็ได้

3. ต้องเพิ่มโทษปรับในพระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 ให้มีอัตราที่สูงขึ้น

4. ต้องกำหนดโทษสำหรับธุรกิจนำเที่ยวที่ช่วยเหลือคนต่างด้าวโดยการถือหุ้นอำพรางหรืออนิณี โดยบัญญัติเป็นมาตราใหม่ต่อจากมาตรา 95 เป็นมาตรา 96 และให้บทเฉพาะการเลื่อนลงไปเป็นมาตรา 97 ดังนี้

มาตรา 96 ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน หรือร่วมประกอบธุรกิจนำเที่ยวของคนต่างด้าว หรือร่วมประกอบธุรกิจนำเที่ยวของคนต่างด้าวโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวหรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าว ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดรวมทั้งคนต่างด้าวซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช่คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน หรือสั่งให้เลิกการร่วมประกอบธุรกิจ หรือสั่งให้เลิกการถือหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนนั้นเสีย แล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่ากฎหมายที่ใช้ควบคุมธุรกิจนำเที่ยว คือ พระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 ยังมีข้อบกพร่องที่ไม่สอดคล้องกับการสถานการณ์ท่องเที่ยวในปัจจุบันอยู่หลายประการ เช่น จำนวนการวางเงินมัดจำของบริษัทนำเที่ยว การโฆษณาของธุรกิจนำเที่ยว และปัญหาการควบคุมมัคคุเทศก์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- แนวหน้า. (2564). ปัญหาการฟอกเงิน. สืบค้น 12 มกราคม 2566, จาก <https://shorturl.asia/xtR2q>
- มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค. (2562). ตัวแทนผู้เสียหายทัวร์ ELC' และมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ยื่นหนังสือ ปปง. ให้เร่งรัดและติดตามคดีให้เร็วที่สุด. สืบค้น 7 มีนาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/0QqpX>
- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2558). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ Action Research. วารสารราชภัฏ สุราษฎร์ธานี, 2(1), 29-49.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). (2564). แนวโน้มการฟอกเงินในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการฟอกเงินผ่านนิติบุคคลและธุรกิจบังหน้า ทุนความและนักบัญชี บริษัทนำเที่ยว ทรัสต์ต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทยการเล่นแชร์ที่มีการฉ้อโกงและการฟอกเงินผ่านองค์กรไม่แสวงหากำไร. สืบค้น 7 มีนาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/8McXN>
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.). (2563). ระเบียบวิธีเพื่อการประเมินการปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF และการประเมินประสิทธิผลของระบบ AML/CFT. กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.
- FATF. (2005). *Money laundering & terrorist financing typologies 2004-2005*. Retrieved March 7, 2022, from <https://shorturl.asia/jmx6H>
- the momentum. (2020). *Money laundering, how do they do it?*. Retrieved February 17, 2022, from [https:// themomentum.co/money-laundering/](https://themomentum.co/money-laundering/)

